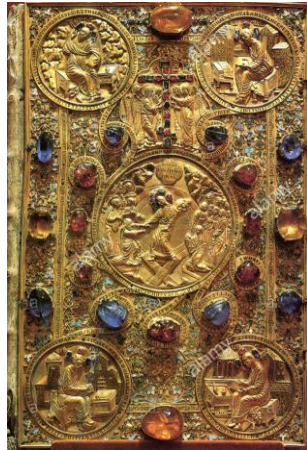

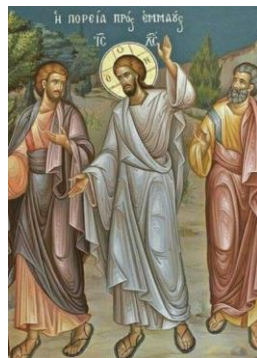
Lesningene i messen

Tsar Ivan den grusomes evangeliebok, 1571

«Og han (Jesus) begynte å utlegge for dem det som står om ham i skriftene, helt fra Moses av og hos alle profetene» (Luk 24,27).

Messen er en emmausvandring – en vandring sammen med Den korsfestede og oppstandne Jesus frem mot måltidet der han åpenbarer seg for oss som den han er. Underveis åpner han skriftene for oss slik at vi kan lære ham å kjenne som den han er og hva han vil.

Vi leser både fra det vi kaller Det gamle og Det nye testamentet. Disse to henger sammen – Det nye er skjult i Det gamle, og Det gamle åpenbares i Det nye (jfr. Rom 1,1-4). «Hver bok i Skriften er innblåst av Gud og nyttig til opplæring, tilrettevisning, veiledning og oppdragelse i rettferdighet» (jfr. 2 Tim,3,16-17). Det er Det gamle testamentets bøker det her snakkes om. Den nytestamentlige forkynnelse er å forstå som en nøkkel som åpner opp Skriften (GT) for oss og lar oss få se hele Guds plan til frelse, oppfylt og virkeliggjort i Den korsfestede og oppstandne. Sammen er GT og NT Guds ord til oss. Derfor avsluttes messens to første lesninger alltid med: «Slik lyder Herrens ord». Og menigheten svarer: «Gud være lovet!»

Messen foregår i nåtid – i presens. Vi sier ikke «slik lød Herrens ord», men «slik lyder Herrens ord». I lesningene taler Gud til oss, og vi blir samtidig med det som sies og fortelles. Dette gjelder ikke minst evangeliet som leses. Da sier vi ikke at Jesus «sa», men at han «sier». Den oppstandne er midt iblant sitt folk og taler til oss på veien. Han er selv Ordet, det levende Guds ord kommet til verden for å gi menneskene liv og lys (Joh 1,1-5)

Gammel italiensk Torah-rull, i bruk

Den gammeltestamentlige lesningen kommer først. Det leses både fra Loven og Profetene (den jødiske Torah, Nevi'im og Ketuvim; her hører også De deuterokanoniske skriftene med). Før den nytestamentlige lesningen synges en gradualsalme, med tekster fra Salmenes bok. At Salmenes bok utgjør så å si bindeleddet mellom GT og NT gir en dyp mening, for i den bibelske bønneboken ber Menneskesønnen på vegne av hele menneskeslekten. Jesus sier selv at også Salmene handler om ham (jfr. Luk 24,44). Det er lang tradisjon for at den andre lesningene (fra Det nye testamentets brever, Apostlenes Gjerninger og Johannes Åpenbaring) leses av subdiakonen, dersom slik finnes.

Bibelmanuskript Vaticanus fra ca 350

Inngangen til evangelielesningen – som er en av messens store høydepunkter – skjer ved en høytidelig evangelieprosesjon. Mens hallelujaverset synges, henter diakonen evangelieboken på alteret, velsignes av prest evt. biskop (med ordene: «Herren være i ditt hjerte og på dine lepper, så du verdig og rett kan forkynne hans evangelium, i Faderens og Sønnens og Den Hellige Ånds navn»), bærer den (med røkelseskaret foran og om mulig flankert med prosesjonslys) ned midt i kirken blant folket. Dette symboliserer at «Ordet ble kjød og tok bolig iblant oss» (Joh 1,14).

Evangelieboken berøkes, og deretter følger lesningen, helst i form av sang, vendt mot alteret mens menigheten samler seg rundt/vender seg mot diakonen. Lesningen avsluttes med proklamasjonen: «slik lyder det hellige evangelium!» og menigheten

svarer «Lovet være du, Kriste!» Etter at prest/predikant har kysset Evangelieboken, følger så dagens preken.

Hele meningen med prosesjonen, berøkingen og selve proklamasjonen og forkynnelsen av evangeliet kan oppsummeres med apostelen Paulus sine ord i 2 Kor 12,14-16:

«Men Gud være takk, som i Kristus alltid fører oss fram i triumftog og gjennom oss sprer duften av kunnskapen om ham overalt. For vi er Kristi vellukt for Gud, blant dem som blir frelst og blant dem som går fortapt: en duft av død til død for dem som går fortapt, en duft av liv til liv for dem som blir frelst.»

Prost Asle Ambrosius